

การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

DEVELOPING GUIDELINES TO ENHANCE COMPETENCY OF TEACHERS IN SELF-
DEVELOPMENT UNDER UDON THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

21

เบญจมินทร์ โคตรสุโน*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันทนา อมตาริกุล**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะ ด้านการพัฒนาตนเองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 และ 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำนวน 304 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มและแบบประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการสำรวจและประเมินตนเองของครู ด้านการศึกษาค้นคว้า ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการ ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และ ด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น และประกอบด้วย 36 ตัวชี้วัด

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการแสวงหาและการใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย ด้านการสำรวจและประเมินตนเองของครู ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ และด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กร ด้านการศึกษาค้นคว้า ติดตามความรู้และข่าวสารใหม่ทางวิชาการ ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูสม่ำเสมอ ด้านการสำรวจและประเมินตนเองของครู และด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น

3. ผลการพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ประกอบด้วย 6 แนวทาง ได้แก่ แนวทางการสำรวจและประเมินตนเองของครู แนวทางการศึกษาค้นคว้า ติดตามความรู้และข่าวสารใหม่ ๆ ทางวิชาการ แนวทางการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ แนวทางการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย แนวทางการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูสม่ำเสมอ และแนวทางการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น และผลการประเมินแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกแนวทางมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

คำสำคัญ:

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ABSTRACT

This research purposes were : 1) to synthetic elements and indicators of the Instructor for teacher competency in self-development under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4, 2) to study the present and requirement situation of competency of teachers in self-development under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4 and 3) to develop guidelines to enhance competency of teachers in self-development under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4. The sample group are 304 teachers in the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4 with random sampling by the multi -stage random sampling by using rating scale for the questionnaire (rating scale) 5 levels. The research statistic were percentage, mean and standard deviation.

The research results were as followed

1. There are six elements of the competency of teachers in self-development consist of : 1) Self-assessment of teacher 2) To study in present academic knowledge and news information 3) To create body of knowledge and innovation 4) Knowledge sharing and creating educational network 5) To do activities about teaching profession development and 6) Other self-development of teachers.

2. The result of study the present situation of competency of teachers in self-development under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4 found that the present condition generally is top level with considering a part of great performance in to study in present academic knowledge and news information afterward is to do activities about teaching profession development, other self-development of teachers, knowledge sharing and creating educational network, self-assessment of teacher and to create academic knowledge and innovation is final.

The result of study the requirement situation of competency of teachers in self-development under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4 found that the requirement condition generally is top level with considering a part of great performance in to create academic knowledge and innovation afterward is to study in present academic knowledge and news information, Knowledge sharing and creating educational network, to do activities about teaching profession development, self-assessment of teacher and other self-development of teachers is final.

3. The results of developing a guideline to enhance competency of teachers in self-development under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4. The guidelines consists of self-assessment of teacher guideline, guideline to study in present academic knowledge and news information, guideline to create academic knowledge and innovation, knowledge sharing and creating educational network guideline, guideline to do activities about teaching profession development and other self-development of teachers guideline. The results of appropriate and feasible assessment of guidelines to enhance competency of teachers in self-development under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4 found that the guideline generally is in the highest level with considering a part of guideline is found that the guideline generally is in the highest level too.

Keyword:**บทนำ**

การศึกษาถือว่าเป็นพลังทางปัญญาสำหรับประชาชนในการพัฒนาตนเอง สังคม และชาติบ้านเมือง ให้รุ่งเรือง ซึ่งในโลกยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นสิ่งสมมุติฐานที่แข่งขันด้วยปัญญา ใช้ความรู้เป็นฐานในการทำงาน และให้ความสำคัญกับการพัฒนางานด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมบุคลากรของประเทศให้มีความรู้และสามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 1) ดังนั้น วิชาชีพครูจึงมีความจำเป็นต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคมไทยอันมีผลกระทบมาจากการพัฒนาในยุคสังคมโลกาภิวัตน์ที่ทำให้ขอบข่ายของการสืบเสาะค้นคว้า แสวงหาและการถ่ายทอดความรู้ การเรียนรู้เป็นไปอย่างกว้างขวาง รวดเร็ว พร้อมกับการขยายอย่างกว้างขวางของความรู้แห่งศาสตร์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่ความจำเป็นในการปรับและเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาโดยรวมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น วิชาชีพครูจึงทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเนื่องจากเป็นวิชาชีพในการพัฒนาคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้ชี้แนะสังคมได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556, หน้า 3 - 4)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลผู้เรียน คือ ครู เพราะครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ เสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลใฝ่รู้ใฝ่เรียน ฝึกให้มีความสามารถในการคิดและการปฏิบัติงานที่สูงกว่าพื้นฐานธรรมดา เรียนรู้โลกใหม่แต่ไม่ลืมธรรมชาติและท้องถิ่นของตนเอง ครูจึงควรมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนี้ คือ 1) สอน และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และตามสมรรถนะ 3) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เรียนจากประสบการณ์จริง คิดเป็นทำเป็น 4) ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ที่ดีงาม และบุคลิกภาพที่ดี 5) จัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม 6) เรียนรู้ไปพร้อมผู้เรียน 7) ประเมินผู้เรียนจากพัฒนาการ และพฤติกรรม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 22 - 28)

ผู้วิจัยในฐานะครูที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในสถานศึกษา และสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งรับผิดชอบในการยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ได้ทราบถึงสภาพปัญหาทั้งหมดทั้งเห็นความสำคัญและประโยชน์จะอันเกิดจากการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนสามารถนำมาจัดทำแนวทางในการแก้ปัญหาและเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูรวมไปถึงการพัฒนาการศึกษาของชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์ออกมาตามกรอบแนวคิดดังนี้องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2544, หน้า 14 - 17 เกณฑ์ ก.ค.ศ., 2553, หน้า 25 และคุรุสภา, 2537, หน้า 12) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการสำรวจและประเมินตนเองของครู
- 2) ด้านการศึกษา ค้นคว้า ติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการ
- 3) ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ
- 4) ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย
- 5) ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
- 6) ด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น

รวมทั้งศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู ของ สุวิมล ว่องวานิช (2546, หน้า 132 - 133); ฐิติพงษ์ ตรีศร (2552, หน้า 129); จิระวรรณ บุญปลอด (2553, หน้า 97); เพียว สุตริก (2553, หน้า 232); สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2553, หน้า 186); ชนกพร ไตรรัตน์ มณีโชติ (2555, หน้า 147 - 149); ธนานันต์ ตี้อย (2556, หน้า 228 - 229); เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ (2558); Kennedy และ Dresser (2005, pp. 163 - 166); Grootenboer (2008, Online); Raji (2009, p. 87); Dotun (2010, pp. 1140 - 1169); Donna Pendergast, Susanne Garvis and Jayne Keogh (2011, p. 46); Gucci Trinidad, Deepa Patel, Linda Shear, Peishi Goh, Yin Kang Quek and Chen Kee Tan. (2013, pp. 132 - 133)

ซึ่งได้ภาพตามกรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 176 คน และครู 1,442 คน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ในปีการศึกษา 2558

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู 304 คน จากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนตามจำนวนประชากร จำแนกครูตามขนาดของโรงเรียน เป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้ครูกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 68 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 146 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 90 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 304 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยมีระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดอยู่ในระดับมากที่สุด (4.83)

ระยะที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยมีค่าความเที่ยงตรงและความชัดเจนเชิงเนื้อหาเฉลี่ยรวม เท่ากับ 0.87 และมีค่าอำนาจจำแนกของสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.655 และสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.696

ระยะที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมินแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 การเก็บข้อมูลจากการนำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

ระยะที่ 2 การเก็บข้อมูลจากการนำแบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยกำหนดให้ครูกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 68 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 146 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 90 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 304 คน

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เก็บข้อมูลโดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล คณะศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำนวน 12 ท่าน แล้วนำมาร่างเป็นแนวทางให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่
 - 1.2 ร้อยละ
2. สถิติเพื่อตรวจสอบ ได้แก่
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย
 - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 1.3 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 - 1.4 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการสำรวจและประเมินตนเองของครู ด้านการศึกษาค้นคว้า ติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการ ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และ ด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น และประกอบด้วย 36 ตัวชี้วัด

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการแสวงหาและการใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย ด้านการสำรวจและประเมินตนเองของครู ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ และด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กร ด้านการศึกษาค้นคว้า ติดตามความรู้และข่าวสารใหม่ทางวิชาการ ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูสม่ำเสมอ ด้านการสำรวจและประเมินตนเองของครู และด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น

3. ผลการพัฒนาแนวทางทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ประกอบด้วย 6 แนวทาง ได้แก่ แนวทางการสำรวจและประเมินตนเองของครู แนวทางการศึกษาค้นคว้า ติดตามความรู้และข่าวสารใหม่ ๆ ทางวิชาการ แนวทางการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ แนวทางการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย แนวทางการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูสม่ำเสมอ และแนวทางการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น และผลการประเมินแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกแนวทางมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

องค์ประกอบของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการสำรวจและประเมินตนเองของครู 2) ด้านการศึกษาค้นคว้า ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการ 3) ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ 4) ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย 5) ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 ด้านนี้ นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพครู เสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูอย่างเหมาะสม ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 13-14) ได้กำหนดกรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะที่ 9 การพัฒนาด้านวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์เพื่อให้ทราบความต้องการในการพัฒนา จัดเตรียมแผนการพัฒนาด้านวิชาชีพของแต่ละคน จัดกิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาชีพ พิจารณาถึงความสอดคล้องของกิจกรรมการพัฒนาที่จัดขึ้นกับความต้องการ ประยุกต์ แบ่งปัน และเผยแพร่องค์ความรู้และทักษะที่ได้รับจากกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพและการศึกษาดูงาน ฯลฯ ทำหน้าที่ที่เลี้ยงแก่นักเรียน/ครูใหม่ และประเมินผลกระทบของกิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาชีพที่จัดขึ้น

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแสวงหาและการใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องจาก ครูส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่เป็นครูอาวุโส มีเงินเดือนและวิทยฐานะสูง และมีความมั่นใจในชีวิตเพียงพอ จึงไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาค้นคว้า ติดตามความรู้ ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทางวิชาการ เพราะมองว่าไม่มีความจำเป็นต่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, Abraham H., 1954, pp. 80 - 106) ซึ่งได้ให้แนวคิดไว้ดังนี้ “ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นแรงจูงใจของพฤติกรรม” ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ขาดแรงจูงใจในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ อันส่งผลต่อการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูให้สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Raji (2009, p. 87) ที่ได้ศึกษาแผนผังสมรรถนะครู ในการศึกษายุคที่สาม โดยรายงานการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะครูมีความสำคัญมากในสังคมแห่งการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ผู้เรียนมีความสามารถในระดับสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิระวรรณ บุญปลอด (2553, หน้า 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับสมรรถนะทางวิชาการของครูจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรด้านการวัดผล และประเมินผล และด้านสื่อและนวัตกรรมการศึกษา

การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเองของครูในลักษณะอื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพมากที่สุด ทั้งนี้เพราะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดเน้น 6 ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการของพลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู ระบุว่า ครูบางส่วนไม่เก่ง ไม่มีองค์ความรู้ สอนแต่อธิบายหน้าห้องเรียน และขาดเทคนิคการสอน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากระบวนการด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า สรุปผลการประเมินสมรรถนะการจัดการ ความรู้ ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้ง 9 สมรรถนะ พบว่าสมรรถนะการจัดการความรู้ ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สมรรถนะที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.89) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมรรถนะที่ค่า เฉลี่ยสูงสุดคือ สมรรถนะการมีจิตสำนึกด้าน คุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.57) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการประเมินแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ดูแลรับผิดชอบด้านการบริหารงานบุคคล ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคลศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูเป็นอย่างดี และเมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนั้น ผู้วิจัยมีการนำเอาผลจากการศึกษาในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 ผสมกับผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างในตารางที่ 17 มาเป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 อีกทั้งเมื่อเห็นองค์ประกอบการดำเนินงาน วิธิดำเนินการ และผลการดำเนินงาน ทำให้สามารถตัดสินใจประเมินออกมาได้ว่า แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานั้น มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มะลิวัน สมศรี (2558, หน้า 141 - 148) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาคู่มือการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษามีความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สมหวัง มหาวาน (2554, หน้า 190 - 204) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยสรุปว่า หลักสูตรการฝึกอบรมที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ครูมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ อยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการค้นคว้าหาข้อมูล ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านความรู้ใหม่ ๆ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นอันดับแรกในการวางแผนกำหนดนโยบายตลอดจนนำแนวทางการพัฒนามาปรับใช้ให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผลจากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมและรายด้าน พบว่าด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ อยู่ในระดับสูงสุด ดังนั้น ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีแผนการดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของครูและการศึกษาต่อไป

1.3 ควรจัดทำคู่มือประกอบการนำแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ไปใช้ เพื่อความสะดวกและชัดเจนในการปฏิบัติ

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูไปให้ครูผู้สอนได้ทดลองใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและยกระดับคุณภาพการพัฒนาตนเองของครูให้สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการนำแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูไปใช้

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน

2.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ ดังนั้น ควรมีการวิจัยและพัฒนาในประเด็นการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ

เอกสารอ้างอิง

- จิระวรรณ บุญปลอด. (2553). *สมรรถนะทางวิชาการของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี*. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ชนกพร ไตรรัตน์ มณีโชติ. (2555). *ความต้องการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1 จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จิตติพงษ์ ตีศรี. (2552). *สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ธนานันต์ ตีอึ้ง. (2556). *โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน*. วิทยานิพนธ์ ปรี.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ. (2558). *การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิต นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพียร สุตรีก. (2553). *ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ กิตติรัชชานนท์. (2553). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูสู่ความเป็นครูมืออาชีพใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. (2544). *การบริหารงานบุคลากรข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2537). *เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____ . (2556). *บทวิเคราะห์สถานการณ์พัฒนาครูทั้งระบบและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Donna Pendergast, Susanne Garvis and Jayne Keogh. (2011). *Pre-Service Student-Teacher Self-Efficacy Beliefs: An Insight Into the Making of Teachers*. Australian Journal of Teacher Education, 12(36), 46 – 58.
- Dotun Adebajo. (2010). An investigation of the Adoption and Implementation of the Benchmarking. *International Journal of Operations and Production Management*, 30(11), 1140-1169

Grootenboer, Peter. (2008). *Self-directed Teacher Professional Development*. online

Avilable : http://aare.due.au/99_pap/gro99601.htm.

Gucci Trinidad, Deepa Patel, Linda Shear, Peishi Goh, Yin Kang Quek and Chen Kee Tan. (2013). *Teaching 21st Century Competencies: Lessons From Crescent Girls' School In Singapore*. SRI International - Menlo Park, California, USA.

Kenedy, Peter W. and Dresser Sandy Grogan. (2005). *Creating a Competency-based Workplace*. Benefits: Compensation Digest, Brookfiled.

Raji, V.S. (2009). *Competency Mapping of Teachers in Tertiary Education*. Mba-Hrm Roll: Register.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร